

Özet Bülten

Tarih : 11.01.2019

Sayı : 2019/10

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A. Konu Başlıkları;

-Poşet Ücreti Uygulamasına İlişkin Düzenlemeler,

-Geri Kazanım Katkı Payı ve Depozito Uygulamaları,

-S.G.K; Nev'i Değişikliği, Devir, İntikal ve Aracı Giriş İşlemlerinin İnternet Ortamından Gönderilmesi Hakkına Genel Yazı Yayımlamıştır.

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B. Konu Özetleri

1. Poşet Ücreti Uygulamasına İlişkin Düzenlemeler

"Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" uyarınca, plastik torbalar, **01.01.2019 tarihinden itibaren mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere satış noktalarında** kullanıcıya veya tüketiciye ücretsiz temin edilemez, ücretsiz teminine imkan verecek herhangi bir promosyonla veya kampanyaya dahil edilemez. (27.12.2017 tarih ve 30283 sayılı R.G.)

7153 sayılı Kanun ile Çevre Kanun'una "**Poşet Ücreti**" başlıklı Ek:13'üncü madde eklenmiştir. Düzenlemeyle birlikte kaynakların verimli yönetimi ve plastik poşetlerden kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla plastik poşetlerin satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye **ücret karşılığı verilme zorunluluğu** getirilmiştir. Düzenleme **sadece plastik poşetlere** ait olup, **kağıt yahut farklı bir maddeden yapılan poşetler için geçerli değildir.** (10.12.2018 tarih ve 30621 sayılı R.G.)

Diğer taraftan, poşetler için uygulanacak ücretlerin 25 kuruştan az olmamak üzere Bakanlıkça oluşturulacak komisyon aracılığı ile belirlenecektir. Belirlenen poşet ücreti ise her yıl yeniden güncellenecektir.

Buna göre, Kanuna ekli (1) sayılı Liste uyarınca, bir adet plastik poşet için geçerli olan **geri kazanım katılım tutarı 15 kuruştur.** Dolayısıyla, 2019 yılında poşet ücretleri için belirlenen taban fiyatın 25 kuruş olduğu durumda, söz konusu tutarın 15 kuruşluk kısmı geri kazanım katılım tutarı olarak ilgili tarihte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılmalıdır. Kalan 10 kuruş ise plastik poşeti nihai tüketiciye veya kullanıcıya satan tarafın uhdesinde kalacaktır.

Diğer taraftan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce, "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esasların Güncellenmesine İlişkin Duyuru" 09.01.2019 tarihinde yayımlanmıştır. Söz konusu duyuru aşağıda yer almaktadır.

"Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar doğrultusunda ülke genelinde başlayan uygulamanın ilk dönemlerinde karşılaşılan hususlar göz önünde bulundurularak bahse konu Usul ve Esasların yeniden düzenlenmesi ihtiyacı hasıl olmuş ve 09.01.2019 tarihli ve 66745475-145.07-6267 sayılı sayılı Olur ile "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar"ın yeniden düzenlenerek yürürlüğe konulmuştur.

Yapılan düzenleme ile;

-Eczanelerde sadece ilaç satışlarında kullanılan çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan, 200x350 milimetre (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dâhil) ebadından küçük saplı/sapsız poşetler Usul ve Esasların kapsamından çıkarılmış olup ilaçlar için verilen plastik poşetler ücretsiz olarak verilebilecektir.

-Usul ve Esaslar kapsamında yer alan ve ücrete tabi tutulan poşetlerin çift kat kalınlığının **40 mikron ve üzerinde olma zorunluluğu getirilmiş** olup çift kat kalınlığı 40 mikrondan daha **küçük olanların** (gıda hijyeni amaçlı verilenler ile eczanelerde ilaçların taşınması için verilenler hariç) **kullanımı kısıtlanmıştır**.

-Usul ve Esaslar kapsamında kalan ve ücretlendirmeye tabi tutulan plastik poşetlerin en az bir yüzeyinde **çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanım zorunluluğu getirilmiş** olmakla birlikte Plastik poşetlerde yer alan satış noktalarının marka ve logoları poşetin **tek yüzeyinin** (sap hariç) alanının **yüzde yirmisini geçmemesi** gerektiği hususu ilave edilmiştir.

-Satış noktalarının, ücrete tabi olan plastik poşetlere alternatif olarak kullanıcı ve tüketicilere kağıt ve/veya bez ile file ve benzeri çok kullanımlık taşıma ekipmanlarını sunmaları gerektiği vurgulanmıştır.

-Satış noktalarının plastik poşet talep etmeyen kullanıcı/tüketicilere talepleri dışında plastik poşet satamayacağı ayrıca vurgulanmış olmakla birlikte tüketici veya kullanıcının kendisine ait taşıma ekipmanı ile alışveriş yapmasına engel olacak herhangi bir faaliyette bulunamayacağı hususunda düzenlemede bulunulmuştur.

-Plastik poşetlerin barkodlu olarak üretilme zorunluluğu ayrıca vurgulanmış olmakla birlikte barkod sistemi bulunmayan satış noktalarının plastik poşet satışlarını adet bazlı göstermeleri için **yazar kasalarda düzenleme yapılması gerektiği de ayrıca vurgulanmıştır**.

-Bu usul ve esaslara tabi poşetler için **belirlenen görsel tasarım kriterleri ile çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olma** zorunluluğuna yönelik düzenlemeye uymayan **plastik poşetlerin 31.03.2019 tarihinden itibaren satışına izin verilmeyeceği** belirtilmiştir.

Bu çerçevede, plastik poşet üretici/ithalatçıları ile satış noktalarının 09.01.2019 tarihli ve 66745475-145.07-6267 sayılı Olur ile yeniden düzenlenerek yürürlüğe konulan "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" da yer alan hükümler doğrultusunda gerekli iş ve işlemleri gerçekleştirmeleri gerekmektedir."

2. Geri Kazanım Katkı Payı ve Depozito Uygulamaları

Bilindiği üzere 7153 sayılı Kanunla "Çevre Kanunu" başta olmak üzere bazı kanunlarda değişiklik yapılmıştır. Kanunun 11 ve 12 inci maddelerinde "Geri Kazanım Katkı Payı" ve "Depozito" düzenlemelerine yer verilmiştir.

Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce, "Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Duyuru" yayımlanmıştır. Söz konusu duyuruya aşağıda yer verilmiştir.

"Bilindiği üzere, çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik düzenlemelerin yer aldığı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 10.12.2018 tarih ve 30621 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanuna göre, çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve giderilmesi için plastik poşet, plastik ambalaj kullanımının azaltılması, depozito uygulaması, kirliliğin önlenmesine yönelik teminat alınması gibi mekanizmalar kullanılacaktır.

Çevre Kanunu'na eklenen, geri kazanım katılım payı başlıklı Ek Madde 11'de "Yurt içinde piyasaya arz edilen bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya süren/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir..." hükmü yer almakta olup bu çerçevede geri kazanım katılım payının tahsiline yönelik gerekli düzenleme anılan Kanunu'nun 18'inci maddesi hükmü gereği Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda, Çevre Kanunu'nun Ekli (1) Sayılı Listesinde yer alan plastik poşet hariç **diğer kalemlerden geri kazanım katılım payı alınmasına ilişkin uygulamaya söz konusu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile başlanacaktır.**"

Her ne kadar geri kazanım payı alınmasına ilişkin uygulama, yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle başlayacak olmakla birlikte Kanunda yer alan düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

2.1. Geri Kazanım Katılım Payı Uygulamasına Dair Düzenlemeler

Kanun kapsamında getirilen düzenlemeler uyarınca; (md:11)

-Yurt içinde piyasaya arz edilen ve Kanuna ekli "(1) sayılı Liste"de yer alan ürünlerden poşetler için **satış noktalarından**, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda **geri kazanım katılım payı tahsil edilecektir.**

-(1) sayılı listedeki ürünlerden herhangi birinin piyasaya arzının, farklı bir ürünün, malzemenin veya eşyanın **ithalatı ile birlikte gerçekleşmesi halinde** geri kazanım katılım payı **ithalatçıdan tahsil edilecektir.**

-(1) sayılı listede yer alan tutarlar takvim yılı başından geçerli olmak üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacaktır. Hesaplanan tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

-Geri kazanım katılım payları **ürünün piyasaya sürüldüğü tarihi takip eden ayın onbeşine** kadar **Çevre ve Şehircilik Bakanlığına beyan edilir.** Beyan edilen tutarlar, **beyanı takip eden ikinci ayın son gününe kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına ödenmelidir.**

-Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun kapsamında gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Süresinde ödenmeyen katılım payı Bakanlığın bildirim üzerine ilgili vergi dairesince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

-Ülkenin tamamında Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito sistemi uygulayan, piyasaya süren/ithalatçı, depozitolu olarak piyasaya sürdükleri ürünler **muafiyet söz konusu** olacaktır. Muafiyet uygulamasında depozito uygulanan miktar esas alınacaktır.

-Muafiyet uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenecektir.

2.2. Depozito Uygulamasına Dair Düzenlemeler

7153 Sayılı Kanun ile Çevre Kanun'una "**Depozito**" başlıklı Ek.12'inci madde eklenmiştir. Getirilen düzenlemeyle birlikte, çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı belirleyeceği ambalajlar için depozito uygulamasını, **01.01.2021 tarihinden itibaren**, zorunlu tutmaktadır.

Bu doğrultuda, depozito kapsamındaki ambalajlı ürünlerin satışını gerçekleştiren satış noktaları depozito uygulaması toplama sistemine katılım sağlamakla yükümlü olacaktır.

Depozito sisteminin uygulanmasına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir.

3. S.G.K; Nev'i Değişikliği, Devir, İntikal ve Aracı Giriş İşlemlerinin İnternet Ortamından Gönderilmesi Hakkında Genel Yazı Yayımlamıştır.

İşverenlerin nevi değişikliği, devir, intikal ve aracı giriş işlemlerinin, işyerinin e-bildirge kullanıcıları tarafından internet ortamından gönderilmesine ilişkin program düzenlemelerinin tamamlanarak kullanıma açıldığı Sosyal Güvenlik Kurumunun 04.01.2019 tarih ve 239234 sayılı Genel yazısı ile duyurulmuştur.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)